

KUNSKAPSLYFTET

En kunskapssyn som är främmande för folkhögskolan

Vad gör vi med Kunskapslyftet? På folkhögskolorna runt om i landet förs nu diskussioner

om hur man på bästa sätt ska kunna bidra till den stora satsning som på fem år ska "lyfta" en halv miljon människor och ge dem en grund för ett livslångt lärande. Att denna grund i kommittébetänkandet definierats som gymnasiekompetens i ett antal kärnämnen tycks välbekant på folkhögskolorna.

Visst innebär Kunskapslyftet en unik möjlighet för folkhögskolan att få spela en mer aktiv roll i samhällets utbildningspolitik. Visst bör folkhögskolan genom sin långa och gedigna tradition ha särskilda möjligheter att genomföra en sådan uppgift på ett bra sätt. Hanterandet av kanslagen gav folkhögskolan tillfälle att visa att den kan vara en "flexibel resurs beredd att snabbt ta på sig nya uppgifter som samhället ålägger den".

För det tycks vara så som många ser på folkhögskolans uppgift i dag. Men nog finns det väl skäl att fundera över hur denna roll som "flexibel resurs" ska spelas?

På en del skolor är man redan i full gång med att

anpassa sina kurser efter gymnasieskolans kärnämnen och bekymra sig över huruvida lärarna har erforderlig ämneskompetens (dvs motsvarande gymnasielärarnas].

Vart är den svenska folkhögskolan på väg? Många tecken tyder på att den snabbt håller på att ändra karaktär. Under några få år har folkhögskolornas verksamhet vuxit mycket snabbt. Lärarnas arbetsbörda har ökat, flera hundra nya medarbetare har kommit in i skolformen, många av dessa utan vare sig lärarutbildning eller tidigare erfarenhet av skolformens arbetssätt.

Kompetens- och behörighetsfrågorna tycks ha kommit i fokus på ett helt annat sätt än tidigare. På somliga håll förefaller det som om såväl pedagogiken som innehållet har anpassats efter gymnasieskolan. De spännande projekten tycks bli alltmer sällsynta,

nu är det kärnämnen som gäller. Hur mycket skiljer sig dagens folkhögskola egentligen till innehåll och form från andra skolformer?

Ar det verkligen genom anpassning till gymnasiet vi bäst förbereder oss för Kunskapslyftet? Efter att ha läst det senaste betänkandet från Kunskapslyftskommittén tror jag faktiskt att vi bör göra tvärtom.

Folkhögskolans styrka är och förblir friheten; den behovsanpassade kursplanen, de annorlunda arbetsformerna, den trygga miljön, personlighetsutvecklingen, självförtroendeträningen.

Kommittébetänkandet har idylliska kvaliteter en undanskymd roll. Kunskapslyftet ses där fram för allt som en investering i humankapitalet, i syfte att säkerställa Sveriges internationella konkurrenskraft på det ekonomiska området. Betänkandet präglas i hög grad av en människo- och en kunskapssyn som är främmande för folkbildningen.

Desto viktigare att folkhögskolan är med! Desto viktigare att vi bidrar med våra kvaliteter. Om någon av de tilltänkta aktörerna ska kunna rekrytera, motivera och stimulera de kortutbildade vuxna att skaffa sig en grund för det livslånga lärandet så är det väl folkhögskolan! Och visst ska vi också ge den erforderliga "kompetensen", dvs intyga att studierna på folkhögskola väl motsvarar en gymnasiekurs. Så som vi redan gjort i många år.

STAFFAN ROSELIUS